

Lahkeks kingituseks
ärisõpradele.

Jaan Jänes'e

Kalender

1930.

V
AASTA-
KÄIK.

Jaan Jänes'e riide-, pudu-, naha- ja kolo-
niaalkaupl. kirjast. Tarwastu-Musilal 1929.

Grammofonid.

Tantsuorkestri
aset täidab noortele grammofon.

*Oh seda elu ja õnne,
Oh seda pidu ja põlwe!
Oh seda lusti ja rõõmu,
Kui grammofon kutsub meid tantsima!
Trillala, trallala,
Pane pulmajalg alla.*

Elusat grammofoni - pilli ja tantsu,

see on kõigerõõmsam siin elus.

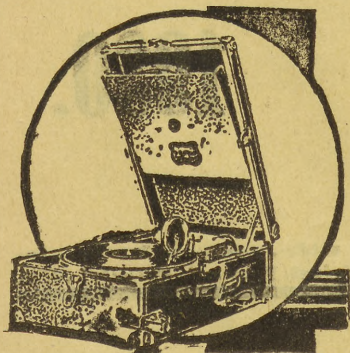
Igas perekonnas on grammofon kõigepare-
maks seltsiliseks ja ajaviitjaks.

Igasugused **grammofonid** ja **plaadid**
suures väljavalikus alati ladus.

HINNAD ÄÄRMISELT ODA-
WAD.

Jaan Jänes' e

riide-, pudu-, naha- ja ko-
loniaalkauplus,
Tarwastu-Mustläl. Telefon 7.

Jaan Jänes'e

riide-, pudu-, naha- ja
koloniaalkaupluse

Kalender

1930.

V. aastakäik.

1929:2851

Lahkeks kingituseks
ärisõpradele.

Jaan Jänes'e riide-, pudu-, naha- ja koloniaal-
kaupluse kirjastus Tarwastu-Mustlall 1929.

Õnnerikast uutaastat

kõigile ärisõpradele

soowib

Jaan Jänes.

Uueaasta tervituseks ärisõpradele.

Wana-aasta ajamerde waob
Igawikku ära kaob.
Wana asemel uus elu tärkab —
Nii uusaasta sünnib, ärkab.

Jälle tuntaks eluhinda,
Lootus asub igal rinda —
Et uusaasta õnne toob
Elu paremaks ehk loob.

Kaotada ei tohi lootust
Tulewiku õnne ootust.
Uute aasta sala sammul
Tarwis astu uuel rammul.

Ärisõpradele uutaastat head
Ma soowin — pühendan need read.
Andku saatus õnne, jõudu
Läbi elumere sõudu.

Eluteele kuldse läike
Külwaks teile õnnepäike,
Et täide läheks, soowid ihad,
Lõpeks jonnid, lõpeks wihad.

Jaan Jänes.

Märtide seletus.

● = noorkuu.

☾ = esimene weerand.

☾ = täiskuu.

☾ = viimane weerand.

Kella aeg kalendris on Jda-Euroopa aeg, mis Eestis mässew. Kalendris märgitud aeg on õige ainult Tartu kohta ja lähedaste linnade kelladest järgmiselt lahtu, mida tuleb kalendris märgitud arvudele igaford juurde lisada: Põltsamaal + 3 min., Wiljandis + 5 m., Pärnus + 9 m., Paides + 5 m., Haapsalus + 13 m., Kuressaares + 17 m.

Päitese- ja kuumarjutused.

1930. a. on kaks päitesewarjutust ja kaks kuumarjutust.

1) Päline kuumarjutus 13. aprillil. Ei ole meil näha. Nähtaw Atlandi ookeanis, Ameerikas ja Waißes ookeanis.

2) Ringkujuline — täieline päitesewarjutus 28. aprillil. Ei ole meil näha. Nähtaw Põhja-Ameerikas, Põhja-Jäämerel, Atlandi ookeanis ja osa Waißes ookeanis.

3) Päline kuumarjutus 7. oktoobril. On ka meil näha; kuna aga kuumarjutatud osa on ainult 0.03 tema näiwast läbimõõdust, pole warjutus palja silmaga märgataw. Warjutuse algus kell 20.46 min., keskmoment — kell 21.6 min., warjutuse lõpp — kell 21.27 min.

4) Täieline päitesewarjutus 21.—22. oktoobril. Ei ole meil näha. Nähtaw idapoolses Austraalias, Waiße ookeani lõunapoolses osas ja Lõuna-Ameerika lõuna tipul.

Astaaegade algus.

Kewade alg. 21. märts. k. 10 h. || Sügise algus 23. sept. kell 9 õht. Suwe algus 22. juunil kell 6 h. || Talwe algus 22. detf. kell 4 p. l.

Mitlised ja kiriklikud pühad.

Täielikud pühad, mil tööd ei tehta, on järgmised:

1) Uus aasta (1. jaan.) 2) Kolmekuninga p. (6. jaan.) Jseiswuse p. (24. weebr.) 4) Palmepäew 12. märts.) 5) Suur Keede (18. apr.) 6) Kewadpühad (20., 21. ja 22. apr.) 7) 1. mai püha. 8) Taewaminemise püha (29. mail). 9) Nelipühad (8., 9. ja 10. juun.) 10) Jaanipäew (24. juunil). 11) Jõulupühad (25., 26. ja 27. detf.)

Töö lõpetatakse kell 12 päewal: 1) Suurel laupäewal (19. apr.) 2) Nelipühi laupäewal (7. juunil). 3) Jõulu laupäewal (24. detf.) 4) Wanal aastal (31. detf.)

Sel aastal on 365 päewa.

Ruup.	Nädala- päewad	W. kal.	Märksed:
**1	Algu p.	19	
2	Neljapäew	20	
3	Reede	21	
4	Laupäew	22	
5	Pühapäew	23	
**6	3 Sun. p.	24	
7	Teisipäew	25	
8	Reetn. ☾	26	
9	Neljap.	27	
10	Baawli p.	28	
11	Laupäew	29	
12	Pühapäew	30	
13	Esmasp.	31	
14	Korjuse p.	1	
15	Reetn. ☉	2	
16	Neljapäew	3	
17	Tõnise p.	4	
18	Laupäew	5	
19	Pühapäew	6	
20	Esmasp.	7	
21	Teisip.	8	
22	Reetnädal	9	
23	Neljapäew	10	
24	Reede	11	
25	Laupäew	12	
26	Pühapäew	13	
27	Esmasp.	14	
28	Teisipäew	15	
29	Reetn. ☉	16	
30	Neljap.	17	
31	Reede	18	

Päite tõuseb:

1. t. kell	9,2 m.
11. " "	8 56 "
21. " "	8,45 "

Läheb looja:

1. t. kell	3,33 m.
11. " "	3,48 "
21. " "	4,6 "

JAAN JÄNES'e riide-, pudu-, naha- ja koloniaalkauplus,
Tarvastu-Mustlal.

Külmataat Tarvastust kohe kadus,
Kui nägi, mis Jänes'e äris kõik ladus —
Meeste-naiste kampsunid, willased sallid,
Imeilusad, soojad ja mitte kallid.
Suur-rätikud ja toredad kraenahad,
Nii et rõõmuga nahast wälja hüpata tahad.

Rup.	Nädala- päewad	W. tel.	Märkused:
1	Laupäew	19	
2	Küünlap.	20	
3	Esmasp.	21	
4	Teispäew	22	
5	Rektnädal	23	
6	Nel'ap. ☾	24	
7	Reede	25	
8	Laupäew	26	
9	Luuwalu p.	27	
10	Esmasp.	28	
11	Teispäew	29	
12	Rektnädal	30	
13	Nel'ap. ☾	31	
14	Reede	1	
15	Laupäew	2	
16	Pühapäew	3	
17	Esmasp.	4	
18	Teispäew	5	
19	Rektnädal	6	
20	Nel'ap. ☾	7	
21	Reede	8	
22	Laupäew	9	
23	Pühapäew	10	
**24	G.W.a.p.	11	
25	Teispäew	12	
26	Rektnädal	13	
27	Nel'apäew	14	
28	Reede	15	

Päike tõuseb:

1. t. kell 8,24 m.
 11. " " 8,1 "
 21. " " 7,36 "

Läheb looja:

1. t. kell 4,33 m.
 11. " " 4,57 "
 21. " " 5,21 "

Terwe, nagu wees need kalad,
 On see, kel talwel soojad jalad.
 Seepärast rahwas wiltsaapaid kannab,
 Wilt jalgel mõnust sooja annab.
 Wiltsaapaid — meeste-naistele — ja moodsaid botikuid
 Ja jalanõusid palju muid
 On Jänes'e äris saada nüüd,
 Kui säält ei osta — oma süüd.
 Tal hinnad odawad ja kaup ülihea,
 Sa ainult aadress meeles pea.

Quup.	Nädala- päewad	W. tal.	Märtsed:
1	Laupäew	16	
2	Pühapäew	17	
3	Esmasp.	18	
4	Wastlap.	19	
5	Tuha p.	20	
6	Neljapäew	21	
7	Reede	22	
8	Laup. ☾	23	
9	Pühapäew	24	
10	Esmasp.	25	
11	Teisipäew	26	
**12	Palwep.	27	
13	Neljapäew	28	
14	Reede ☉	1	
15	Laupäew	2	
16	Pühapäew	2	
17	Esmasp.	4	
18	Teisipäew	5	
19	Reustuädal	6	
20	Neljapäew	7	
21	Kewade a.	8	
22	Laup. ☾	9	
23	Pühapäew	10	
24	Esmasp.	11	
25	P.-Maarja	12	
26	Reftn. [p.	13	
27	Neljapäew	14	
28	Reede	15	
29	Laupäew	16	
30	Pühap. ☉	17	
31	Esmasp.	18	

Päike tõuseb:

1. t. kell 7,9 m.

11. " " 6,42 "

21. " " 6,14 "

Läheb looja:

1 t. kell 5,44 m

11. " " 6,9 "

21. " " 6,30 "

Ei hõbedat, kulda ei leita siin maal,
 Kuid siidi ja sametit müüb Jänes igal aal.
 Need daamid — nad Jänes'est peawad suurt lugu,
 Sest kleidi- ja mantliriideid seal leida igatsugu.
 Kes riideid kewadeks sealt toob,
 See köitwa wälimuse endale loob.

J A A N J Ä N E S'E RIIDE-, PUDU-, NAHA- JA KOLO-
 NIIAALKAUPLUS, TARWASTU MUSTLAL.

Rup.	Nädala- päewad	W. tal.	Märkused:
1	Teisipäew	19	
2	Reisnädal	20	
3	Neljapäew	21	
4	Reede	22	
5	Laupäew	23	
6	Pühapäew	24	
7	Esmasp.	25	
8	Teisipäew	26	
9	Reisnädal	27	
10	Neljapäew	28	
11	Reede	29	
12	Laupäew	30	
**13	Palm. p.	31	
14	Rünnip. (☉)	1	
15	Teisipäew	2	
16	Reisnädal	3	
17	E. Neli.	4	
**18	E. Reede	5	
19	Laupäew	6	
**20	1. Üll. C	7	
**21	2. Üll. p.	8	
*22	3. Üll. p.	9	
23	Jüri-päew	10	
24	Neljapäew	11	
25	Märkuse p.	12	
26	Laupäew	13	
27	Pühapäew	14	
28	Esm. (☉)	15	
29	Teisipäew	16	
30	Reisnädal	17	

Päite tõuseb:

1. f. kell	5,43 m.
11. " "	5,13 "
21. " "	4,47 "

Läheb looja:

1. f. kell	6,55 m.
11. " "	7,17 "
21. " "	7,39 "

Ärge häbenege midagi, piigakesed, meid —
Meie wõime ju omal ajal kosida teid.

Sest Jänes'e äris ootab pulmaloor
Ja pulmariideid terwe woor.

Aprill on tuntud pettuse kuu,
Kuid Jänes ei peta — wast keegi muu.
Noorpaarid — pidage Jänes'e aadress meeles,
Mis on järgmine sula eesti keeles:
JAAN JÄNES'e kauplus, Tarwastu-Mustlal.

kuup.	Nädala- päewad	W. tal.	Märksed:	
**1	Mai püh.	18	nädal	
2	Reede	19		
3	Laupäew	20		
4	Pühapäew	21	9. filminädal	
5	Esm. ☾	22		
6	Teisipäew	23		
7	Reisnädal	24		
8	Reisipäew	25		
9	Nigula p.	26		
10	Laupäew	27		
11	Pühapäew	28	8. filminädal	
12	Esm. ☼	29		
13	Teisipäew	30		
14	Reisnädal	1		
15	Reisipäew	2		
16	Reede	3		
17	Laupäew	4		
18	Pühapäew	5	7. filminädal	
19	Esmasp.	6		
20	Teisip. ☾	7		
21	Reisnädal	8		
22	Reisipäew	9		
23	Reede	10		
24	Laupäew	11		
25	Pühapäew	12	6. filminädal	
26	Esmasp.	13		
27	Teisipäew	14		
28	Reisn. ☼	15		
**29	Taewam.	16		
30	Reede	17		
31	Laupäew	18		

Päite tõuseb:

1. t. kell	4,20 m.
11. " "	3,56 "
21. " "	3,35 "

Läheb looja:

1. t. kell	8,3 m.
11. " "	8,25 "
21. " "	8,45 "

Kuulge neitud,

Kuulge peiud,

Tahate teha kiiret sõitu,

Tuulega kihutab wõitu?

Kui ja — siis Jänes'e poodi tarwis minna

Tarwastu Mustla alewinna.

Sealt osta jalgratas — teraslind,

Mis parematest parem — ja odaw hind.

Küll märkate suwises sõiduhuos,

Et hea sõidukiga tõesti olete koos.

Rümp.	Nädala-päewad	W. tal.	Märksused:
1	Pühapäew	19	5. sünninädal
2	Esmasp.	20	
3	Teisip. ☾	21	
4	Kesknädal	22	
5	Neljapäew	23	
6	Reede	24	
7	Laupäew	25	
**8	1. Nelip.	26	4. sünninädal
**9	2. Nelip.	27	
*10	3. Nelip.	28	
11	Keskn. ☉	29	
12	Neljapäew	30	
13	Reede	31	
14	Laupäew	1	
15	Viidi n.	2	3. sünninädal
16	Esmasp.	3	
17	Teisipäew	4	
18	Kesknädal	5	
19	Neljap. ☾	6	
20	Reede	7	
21	Laupäew	8	
22	Suwe alg.	9	2. sünninädal
23	Esmasp.	10	
**24	Jaani p.	11	
25	Kesknädal	12	
26	Neljap. ☉	13	
27	7 magajap.	14	
28	Laupäew	15	
29	Peetri p.	16	1. t.
30	Esmasp.	17	

Päite tõuseb:

1.	..	tell	3 17 m.
11.	"	"	3,9 "
21.	"	"	3,7 "

Läheb looja:

1.	t.	tell	9,5 m.
11.	"	"	9,18 "
21.	"	"	9,25 "

Siin on neitsid noorukesed,
 Just kui prisked maalikesed.
 Joowad rammust piima-petti
 Kandwad õrna markisetti.
 Noormehe süda kuumaks läeb,
 Kui neid neitsikesi näeb.

Kõige rikkalikum walik naiste suweriiete alal on JAAN JÄNES'e äris, Tarwastu-Mustlal. Hinnad wõistlem. odawad.

Ruup.	Nädala- päewad	W. tal.	Märkused:	
1	Teisipäew	18	nädal	
2	S.-Maarja	19		
3	Neljap. ☾	20		
4	Reede	21		
5	Laupäew	22		
6	Pühapäew	23		
7	Esmasp.	24		
8	Teisipäew	25		
9	Reisnädal.	26		
10	7. wen p. ☉	27		
11	Reede	28		
12	Laupäew	29		
13	Pühapäew	30		
14	Esmasp.	1		
15	Teisipäew	2		
16	Reisnädal	3		
17	Neljapäew	4		
18	Reede	5		
19	Laup. ☾	6		
20	Pühapäew	7		
21	Esmasp.	8		
22	Teisipäew	9		
23	Reisnädal	10		
24	Neljapäew	11		
25	Jat -p. ☉	12		
26	Laupäew	13		
27	Pühapäew	14		
28	Esmasp.	15		
29	Olew p.	16		
30	Reisnädal	17		
31	Neljapäew	18		

Päike tõuseb:

1. k. kell	3,12 m.
11. " "	3,24 "
21. " "	3,42 "

Läheb looja:

1. k. kell	9,24 m.
11. " "	9,15 "
21. " "	8,59 "

Kleidiriideid, siidirätte
 Odawasti saate kätte
 Jänes'e ärist Mustla pealt,
 Leerilapsed ostwad sealt.
 Sukad, sokid, siidisallid,
 Jänes'el pole iial kallid.
 Tahad saada kaupa head,
 Tema juurest ostma pead.

kuup.	Nädala- päewad	W. tal.	Märksed:
1	Reede ☾	19	
2	Laupäew	20	
3	Pühapäew	21	
4	Esmasp.	22	
5	Teisipäew	23	
6	Reistnädal	24	
7	Re'lapäew	25	
8	Reede	26	
9	Laup. ☉	27	
10	Lauritsa p.	28	
11	Esmasp.	29	
12	Teisipäew	30	
13	Reistnädal	31	
14	Re'lapäew	1	
15	Rukki-M. p.	2	
16	Laupäew	3	
17	Pühap. ☾	4	
18	Esmasp.	5	
19	Teisipäew	6	
20	Reistnädal	7	
21	Re'lapäew	8	
22	Reede	9	
23	Laupäew	10	
24	Pärtli p. ☉	11	
25	Esmasp.	12	
26	Teisipäew	13	
27	Reistnädal	14	
28	Re'lapäew	15	
29	Reede	16	
30	Laupäew	17	
31	Pühap. ☾	18	

Päike tõuseb:

1. k. kell	4,5 m.
11. " "	4,26 "
21. " "	4,49 "

Läheb looja:

1. k. kell	8,37 m.
11. " "	8,13 "
21. " "	7,47 "

RAHVALAUL.

Külad jäiwad kuulamaie,
 Rahwas salgana seisamaie,
 Hak'sid wiimaks märkamaie,
 Et Jānes'el kaubad kaunimaie.

Alati saada kõiki sorti pleegitud ja pleekimata pesuriiet,
 odawat põlleriit, tüllkardinaid jne.

JAAN JÄNES'e riide-, pudu-, naha- ja koloniaalkauplus,
 Tarvastu-Mustlal.

Rump.	Nädala- päewad	W. tal.	Märtsed:
1	Esmasp.	19	
2	Teisipäew	20	
3	Reſtnädal	21	
4	Neljapäew	22	
5	Reede	23	
6	Laupäew	24	
7	Pühapäew	25	
8	Esm. ☾	26	
9	Teisipäew	27	
10	Reſtnädal	28	
11	Neljapäew	29	
12	Reede	30	
13	Laupäew	31	
14	Pühapäew	1	
15	Esm. ☾	2	
16	Teisipäew	3	
17	Reſtnädal	4	
18	Neljapäew	5	
19	Reede	6	
20	Laupäew	7	
21	Madise p.	8	
22	Esm. ☾	9	
23	Sügisel alg.	10	Päike tõuseb:
24	Reſtnädal	11	1. t. kell 5,22 m.
25	Neljapäew	12	11. „ „ 5,42 „
26	Reede	13	21. „ „ 6,— „
27	Laupäew	14	Läheb looja:
28	Pühapäew	15	1. t. kell 7,13 m.
29	Mihklip. ☾	16	11. „ „ 6,46 „
30	Teisipäew	17	21. „ „ 6,16 „

Päewast pikemaks läheb juba öö

Ja warsti algab koolitöö.

Ja mudilased kooli rutt'wad

Ja kõik, mis tarwis, kaasa wõtt'wad.

Iga lastewanem teab,

Et lastele ostma peab:

Käsitööniite, käsitööriiel, laste kampsuneid ja mütse

ainult JAAN JÄNES'e riide-, pudu-, naha- ja koloniaal kauplusest,
Tarwastu Mustlal, sest seal on kaubad kõige paremad ja odawamad.

Kaup.	Nädala- päewad	N. tal.	Märksused:
1	Reisnädal	18	
2	Neljapäew	19	
3	Reede	20	
4	Laupäew	21	
5	Pühapäew	22	
6	Esmasp.	23	
7	Teisip. ☉	24	
8	Reisnädal	25	
9	Neljapäew	26	
10	Reede	27	
11	Laupäew	28	
12	Pühapäew	29	
13	Esmasp.	30	
14	Teisipäew	1	
15	Reisn. ☾	2	
16	Neljapäew	3	
17	Reede	4	
18	Laupäew	5	
19	Pühapäew	6	
20	Esmasp.	7	
21	Teisip. ☉	8	
22	Reisnädal	9	
23	Neljapäew	10	
24	Reede	11	
25	Laupäew	12	
26	Pühapäew	13	
27	Esmasp.	14	
28	Teisipäew	15	
29	Reisn. ☾	16	
30	Neljapäew	17	
31	Usupüh. p.	18	

Päife tõuseb:

1. k. kell	6,15 m.
11. " "	6,40 "
21. " "	7,3 "

Läheb looja:

1. k. kell	5,49 m.
11. " "	5,18 "
21. " "	4,54 "

Peremees nüüd seda tea,

Et ajawiiteks raadio wõi grammofon on hea.

Sa kohe raadio tallu sisse sea.

Jänes võib sind selles aidata,

Et raadio wõi grammofoniga wõid end rõõmusta.

Raadioaparaadid, grammofonid ja plaadid müügil suures wälikus JAAN JÄNES'e äris Tarwastu-Mustlal.

Ruup.	Nädala- päewad	W. tal.	Märksed:
1	Laupäew	19	
2	Singede p.	20	
3	Esmasp.	21	
4	Teisipäew	22	
5	Reisnädal	23	
6	Neljap. ☉	24	
7	Reede	25	
8	Laupäew	26	
9	Pühapäew	27	
10	Mardi p.	28	
11	Teisipäew	29	
12	Reisnädal	30	
13	Neljap. ☾	31	
14	Reede	1	
15	Laupäew	2	
16	Pühapäew	3	
17	Esmasp.	4	
18	Teisipäew	5	
19	Reisnädal	6	
20	Neljap. ☉	7	
21	Reede	8	
22	Laupäew	9	
23	Surnute p.	10	Päike tõuseb:
24	Esmasp.	11	1. t. kell 7,29 m.
25	Kadri p.	12	11. " " 7,51 "
26	Reisnädal	13	21. " " 8,13 "
27	Neljapäew	14	Läheb looja:
28	Reede ☾	15	1. t. kell 4,26 m.
29	Laupäew	16	11. " " 4,3 "
30	Pühapäew	17	21. " " 3,40 "

Villased kaelasallid, sokid, sukad, kindad —

Neid sa sõber talwel hindad.

Rahwa terwist Jänes hoiab waos,

Soojad tarbeasjad alati ta laos.

Flanelli, parhi ja kõiki riideid musttuhad —

Tänad seda, kes sind sinna juhat.

Külma wastu warustab igat JAAN JÄNES'e riide-, pudu-, naha-, ja koloniaalkauplus, Tarwastu-Mustlal.

kuup.	Nädala- päemad	tal.	Märksused:
1	Esmasp.	18	
2	Teisipäew	9	
3	Reisnädal	20	
4	Reisipäew	21	
5	Reede	22	
6	Nigula p. ☾	23	
7	Pühapäew	24	
8	Esmasp.	25	
9	Teisipäew	26	
10	Reisnädal	27	
11	Reisipäew	28	
12	Reede ☾	29	
13	Laupäew	30	
14	Pühapäew	1	
15	Esmasp.	2	
16	Teisipäew	3	
17	Reisnädal	4	
18	Reisipäew	5	
19	Reede	6	
20	Laupäew	7	
21	Tooma p	8	
22	Talve alg.	9	
23	Teisipäew	10	
24	Reisnädal	11	
** 25	1. S. p.	12	Päike tõuseb: 1. t. kell 8,33 m.
** 26	2. S. p.	13	11. " " 8,46 "
* 27	3. S. p.	14	21. " " 8,57 "
28	Pühap. ☾	15	Läheb looja: 1. t. kell 3,33 m.
29	Esmasp.	16	11. " " 3,16 "
30	Teisipäew	17	21. " " 3,21 "
31	Wana a.	18	

Perenaine peremees —

Kingipühad ukse ees.

Kõik nüüd teie peale lootwad,

Kingitusi pühiks ootwad.

Ihkab ka kena neiu,

Keda kosib priske peiu,

Jõulukinki kõigest wäest,

Mis armsam ostab Jänes'e käest.

Jõuluwana kinkideladu on käesolewal aastal JAAN JÄNES'e riide-, pudu- ja koloniaalkaupluses, Tarwastu-Mustlal.

Laadad.

Laadad jaanuari kuul: 2. Krüüdneri wallas endise Pusu kõrtsi juures. 7. Wõrus. Haimre wallas, „Orgita laat“. 9. Rikewere külas, Kapu wallas. 10. Suure-Jaani alewis. 12. Koeru alewis. 15. Laekweres, Simuna kihelkonnas 2 p. Kolga-Jaanis. 17. Koloweres. Mustlal. 21. Mehikoorma kihelk. Meeksi wallas. 22. Paia kõrtsi juures, Smawere wallas. Türi alewis. 23. Rasina kõrtsi juures. Haapsalus. Walgas. 2. p. 24. Paides. Jõeletmes. 30. Nissis.

M ä r k u s: Petserimaal, Naroomatagustel maaaladel ja Saaremaal peetavad laadad ei ole siin ülestähendatud.

Laadad weebruarikul: 1. Kallaste alewis 2 p. 2. Raplas. Kilingi-Nõmmes. Pornufe Lenhofis. 3. Maasi wallas. Liigalaswal. Jõgewa al. 4. Wõrus. 5. Narwas 2 päewa. Reblastes. Tõrwas. 2 p. Siis, Alliku w. 6. Dro w. Elwa alem. Rakweres 3 päewa. 10. Antslas. Raasikul 11. Põltsamaal. 12. Tapal. 14. Tamjalus. 15. Lähtru w. 16. Wiljandis, Küünla laat 8 päewa. 17. Puhmus. Tartus. Haibal, Kernu w. 18. Rinakülas 19. Paides. Wastnarwas, Kawilas. 21. Muhu-Suure wallamaja j. Walgas 2 p. 22. Mustwee alewis. 25. Wõrus 8 p. Lihulas. 28. Tagawere Maasi wallas. Wiljandis, Wastlalaat 2 p. 26. Wõõbus.

Weebruari esimesel keskädalal ja neljapäewal Pärnus, reedel enne wastlapäewa Audrus.

Laadad märtsikul: 1. Ristil. Kärblas. Jõgewal. 3. Jõhwis 2 p. 4. Wõhmas. Kiviloos. 5. Lehtjes. Salla w. Kirblas. 8. Antslas. Jisakul 2 p. Kurista w. Tumala mõisas 2 p. 9. W.-Jakobis 2 p. Hageris. Emmastes. 10. Haapsalus. Suurejõel. U.-Wändras. Kitsel. Piliwewere alewikus. Watlas. Puhjas. 12. Umblas. Wõrus. Hellamaal, Aidu külas. 14. Mõisaküla alewis. Käsukonna m. Smaweres. Mustjala wallamaja j. Waimastwewere „Sihi“. Kodijärwel. Reedel enne 15. märts. Põltsamaal. 15. Rapla alewis. 16. Rannakülas Kullil. 18. Järwa-Jaanis. Sangastes. Kärstnas. Kallastel 2 p. 20. Kurejaares. Jüri kiriku j. Märjamaal. Arwinurmes. Türi alewis. 21. Wäike-Ulilas. 22. Albu w. 23. Walgas. Leisi alewis. Kawastu-Warnjal. 24. Laekweres 2 p. Mõra mõisas. 25. Woldis. 26. Rutikwewere asund. Wahastus. Wõlla-Kihelepas. Subis. Wana-Pranglis. 28. Paides. Kellamäe kõrtsi juures 2 p. Aloostri w. Walgatal. 31. „Märtsi laat“ 2 p.

Laadad aprillikul: 1. Pindis Juuru al. 2. Antslas. Puskarul. Majõel. 8. Tamjalus. Einmannis. Waiwaras 2 p. 9. Elwas.

10. Loonal. Ellamaal. 11. Pati-Nurmeotsal. 12. Wõrus. 13. Kärda-
las. 14. Hummulis „Soe“ kõrtfi juures. Minakülas. Kooveres.
15. Tapal. Sarus. 16. Woltwetis. 17. Karulas. Tapal. 18. Koerus
Wahus. Mustlal. Kivi-Wigalas. 19. Rilingi-Nõmmes. Luutsnikul.
Wiitnal. Lüganasel. 20. Selis. Kurejaares. Mlawere m. Lihulas.
21. W.-Maarjas. 23. Orjõe-Kablis. Sangas. Keila al. Wajulas.
24. Tartus. Wastfeliinas. Lohusuus. Umbas. Eznas. 25. Narwas.
Kakweres. Koongas. Kanepis. Partfis. Koosikus. Kabalas. Märja-
maal. Warblas. 26. Suure-Jaani al. Narwas. Kakweres. Tõirgu-
linnas. Laatre w. Kohilas. Jõgewal. 27. Narwas. Saare kõrtfi j.
28. Kärus. Abja-Paluoja. Kakweres 2 p. Wiljandis, neljapäewal
pärast lihamõtte pühi, 2 p. 29. Walgas. Kärstnas. 30. Kõrgu
alewis. Haanjas. Nõo mõisas.

Laadad mailikul: Pärnus Jürilaat, esimesel kesknädalal ja
neljap. 2. Puhmus. Tõrwas 2 p. Haapsalus 3 p. Wändras. Ma-
mustel. Käpinas. Waksnas. 3. Lelle Hiiekõnnus. Linnamäel Ka-
wastu-Koosal Pikkjärmel. Muustakul 2 p. Tahewa kõrtfi juures.
5. Haapsalus. Salakülas. Kodaweres. 6. Antslas. Järwakandis.
Tapal. 7. Mõisakülas. Pärnus 2 p. Põlwas. 8. Tahturannas.
Wõistre kõrtfi j. Kõnnu wallas. 9. Häademeeistel. U.-Antslas.
10. Põltsamaal. Priipalu asund. Uduweres. Wana-Koosal. Kuwa-
jõel. 11. Misjos. Keolas. 12. Wõrus. Sijus. Batastel. Keolas.
14. Karilatis. Holstres. 15. Pärjamaal. Soojaare wallas. 16. Pai-
des. 18. Sangastes. 19. Mehikoormas. 20. Heibal. 22. Wõõhjus.
23. Walgas.

Laadad juunikul: 1. Sulbis. 2. Türil. Wiljandis 2 p.
9. Antslas. 12. Paides. 13. Woltwetis. 15. Märjamaal. 16. Tapal.
18. Rilingi-Nõmmes 2 p. 20. Põltsamaal. Järwa-Jaanis. Pika-
fillal. Patkulas. 2 p. Mustwee alewis, laad 2 p. 21. Wõrus. 26. Wil-
jandis 2 p. Laiksaarel. Wihulas. Ristil. Tamsalus. 27. Wiljan-
dis. Kakweres 3 p.

Laadad juulikul: 1. Walgas. Haapsalus 3 p. 2. Pärnus 3 p.
Paides. Palmjes. Wiida kõrtfi juures 2 p. 4. Tartus. 7. Petseris.
8. Taageperas. 10. Tarwastu asunduses. 15. Karksi-Muias. Must-
lal. 18. Tõrwa alewis. 2 p. 25. Puhmus, Kapu wallas.

Laadad augustikul: 1. Paides. 2. Pärnus 20 p. Türil.
7. Holstre wallamaja juures. 10. Kurejaares. 12. Wana-Wõidu wal-
lamaja juures. 15. Tuhalaane wallamaja j. Koerus. 16. Martnal.
19. Laiksaares. Kallaste alewis 2 p. 22. Pati-Nurmeotsal. 23. Wal-
gas. 24. Tapal. 25. Wõrus. Narwa-Jõesuus 2 p. Mustlal.

26. Paides. Mõisaküla alewis. Kaanjoos. 29. Rakweres 2 p.
30. Antslas. 31. Helme m. Häädemeestel. Suurjõel. U.-Wändras.

Laadad septembrikul: 1. Suure-Rõpu. 2. Suure-Jaanis. Kaarlis. 3. Selis. 5. Wiljandis. Wõõbsus. 6. Wastemõisas. Mõos. 7. Tamjalus. Hummulis. Wana-Karistes. 8. Hallistes. Pornusel. Peinigi. 9. Puiatus. 10. Olustweres. Tapal 2 p. Rutikwere asunduses. Kilingi-Nõmmes. Kärstnas. Rutikweres. Puhjas. 11. Velle-Hiekõnnus. 12. Loodis. Türi-Allikul. Mehikoormas. Palmises. Wiitnal 2 p. 13. Walgas 2 p. Jisaku mõisas 2 p. Kolga-Jaanis. Kirikumõisas. 14. Siisus. Wiitnas. Minakülas. 15. Tammistes. Abja-Baluoja. Kohila alewis. Warblas. Jõgewa alewis. 16. Tapal. 17. Uduweres. Räpinas. 2 p. Uusnas. Pikkjärwel. 18. Sangastes. Alawere mõisas. 20. Pindis. Sulbis. Kiwi-Wigalas. Pais-tus. Rõuges. 21. Wahastus. 23. Paides. Tartus. Sörgaweres. Jär-wafandis. 24. Wõrus. Priipalu alewis. Kirblas. 25. Antslas. Wana-Suislepis. Wigalas. Diul. 27. Põlwas. 28. Tori alewis. Kuresaares. Põltsamaa linnas. 29. Haapsalus. Umblas. Reblas-tes. Kirepi kõrtši juures. 30. Haanjas.

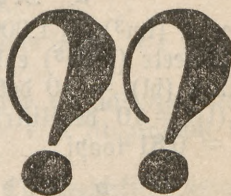
Laadad oktoobrikul: 1. Audrus. Pärnus 2 p. Kolgas. Päris. Pinnamäel. Rasinas. 2. Tõrwas 2 p. Mõisaküla alewis. Märja-maal. Roelas. 3. Narwas 3 p. Laanemetsas. Wändras. Lindoras. Wiitnal 2 p. Kuimajõel. Keolas. 5. Koosikul. Ollepas. Lihulas. 6. Tapal. Jõhwis 2 p. Patastes. 7. Wiljandis 2 p. Sageri alewis. 8. Tapal. Mustjala mõisas. Pufas. 10. Walgas 2. p. Imaweres. Kõnnus. Lügansel. 11. Riidajas. 12. Wastfeliinas. Illtal 2 p. Kuremäel 2 p. Keila alewis. 13. Karulas. Tartus. Wõrus. Rak-weres 3 p. Kurista w. 14. Kanepis. Albus. Kilingi-Nõmmes. W.-Tänasfilmas. 15. Rakweres. Karulas. Raplas. Kulli mõisas. Awi-nurmes. 17. Rakweres. Koongas. Unias. Kolumeres 2 p. Nuus-tatul 2 p. 18. Wõõbsus. Antslas. Kuresaares. Sala külas. Wäike-Maarjas. Suure-Jaanis. Lohusuus 2 p. 19. Puskarul. Tarwastu asunduses. Jõelehtmes. 20. Koerus. Wahus. Wana-Koosas. Uue-Antslas. 21. Haapsalus. Saalusel. Wasulas. Rastre Wõnnus. Kaan-joos. 22. Sulbil. 23. Moisekatšis. Kõo asunduses. Kloostris. 24. Laat-res. Krootuses. 25. Eznas. Kanakülas. Ellamaal. 27. Laekweres 2 p. Saare kõrtši juures. 28. Järwa-Jaanis. Taageperas. Woltwetis. Misjos. Pitsnurme külas. 29. Kärša kõrtši juures. 31. Sindis. Mõnistes.

Laadad nowembrikul: 1. Matjaküla karjamaal. Räpinas. W.-Jakobis 2 p. Paides. Suurejõel. Uue-Wändras. Kodaweres. Mõra mõisa juures. 4. Nisji alewis. 5. Antslas. Wisji kõrtši juures.

6. Rõuges. Kasjinurme alewis. 7. Walgas. Elwas. 10. Põltsamaal. Jõgewa mõisas. 11. Wiljandis. Wõrus. 12. Wiljandis. Karilatsis. Kuresaares. Ardu külas. Triigi wallas. Suure-Lähtus. 14. Tartus. Kärus. 15. Põltsamaal. 20. Haiba poe juures. Kernu wallas. Ristil. Tamsalus. 23. Paides. Mustwee alewis. 25. Türis. Kaafiku wallamaja juures. 26. Einmannis. Pati-Nurmeotsal. Ritjel. Wiru-Nigulas 2 p. 27. Amblas. 28. Woltweti Hallikukiwil. Keilal. 29. Wõrus. 30. Wigalas.

Laadad detsembrikuul: 1 Tapal. 2. Juuru alewis. 3. Walgas. 2 p. Alajõel. Wirumaal. Tapal. 5. Rakweres 2 p. Amblas. 6. Wihulas. 7. Kalleste alewis 2 p. 8. Wiljandis 2 p. 10. Kilingi-Nõmmes. Mõisaküla alewis. Jüri kiriku juures. 11. Narwas 3 p. 12. Järwa-Jaanis. Wändra alewis. Martnas. Pati Nurmeotsal. 14. Antslas. Minakülas. Koerus. 15. Wõrus. Rohila wallamaja juures. Kärblas. Jõgewa alewis, reede enne 16. detj. Põltsamaa alewis. Pärnus 2 p. Moisefatsis. Türil. 18. Paides. Pööraweres. Jakobis kih. 19. Jõhwis 2 p. 20. Haapsalus. Wõõbsu alewis. Wast-narwas. Märjamaal. Lehtses. 22. Mustwee alewis Jõulu laat. 23. Sulaoja kõrtsi j.

Kui

kellegil oleks end,

Wiljandi mõisa nurmed,
Õisu heinamaad,
Woltweti mets ja ostaks kõik kaubad
Jaan Jänes'e kaupl. Tarwastu Mustlalt,
siis ta oleks alles mees.

Mõõtude ja kaalude võrdlused.

Pikkuse mõõdud.

a. Meeter mõõdud.

- 1 kilomeeter = 1000 meetrit = 0,94 wersta.
- 1 meeter = 100 sentimeetrit = 3,28 jalga.
- 1 meeter = arššin 6,5 wersjoffi = 1,41 arššinat.
- 1 sentimeeter = 10 millimeetrit = 0,225 wersjoffi = 0,39 tolli.

b. Kodumaa ja Wene mõõdud.

- 1 werst = 500 jülba = 1,07 kilomeetrit.
- 1 jülb = 3 arššinat = 4 küünart = 7 jalga = 2,13 meetrit.
- 1 arššin = $2\frac{1}{3}$ jalga = 16 wersjoffi = 28 tolli = 0,71 meetrit.
- 1 küünar = $\frac{3}{4}$ arššinat = 12 wersjoffi = 21 tolli = 0,53 meetrit.
- 1 jalg = $6\frac{6}{7}$ wersjoffi = 12 tolli = 30,5 sentimeetrit.
- 1 wersjoff = $1\frac{3}{4}$ tolli = 4,45 sentimeetrit.
- 1 toll = $\frac{4}{7}$ wersjoffi = 10 liini = 2,54 sentimeetrit.

Õõnjustmõõdud.

a. Meeter mõõdud.

- 1 kantmeeter (fm^3) = 1.000 kantdetšimeetrit.
- 1 kantdetšimeetr (dtfm^3) ehk liiter = 1000 kantšentimeetrit.
- 1 hektoliiter (hl) = 10 defaliitrit = 100 liitrit.
- 1 liiter (l) = 10 detšiliitrit = 100 sentiliitrit = 1000 milli-liitrit = 0,81 toopi.

b. Kodumaa mõõdud.

- 1 Riia waff = $\frac{1}{2}$ Riia tündrit = 6 külimittu = 54 Riia toopi.
- 1 Tallinna waff = 3 külimittu = 6 matti = 36 toopi.
- 1 Tallinna jälitus = 24 tündrit = 72 Tallinna waffa.
- 1 Viivimaa maat = 30 Riia toopi.
- 1 Viivimaa oksaam = 180 Riia toopi.
- 1 Gēstimaa maat = 64 kannu = 128 toopi.

Raskusmõõdud.

a. Meeter mõõdud.

- 1 meetertonn (mtn) = 10 kwintaali = 20 šentneri = 1000 kilogrammi = 61,048 puuda.

- 1 fwintaal ehk doppeittsentner = 100 filogrammi = 6,1 puuda.
- 1 filogramm (fg) = 1000 grammi = 2,44 naela.
- 1 gramm = 1000 milligrammi = 0,234 solotnikku = 22,5 dooli.

b. Rodumaa ja Wene mõõdud.

- 1 faal = 10 puuda = 163,81 fg.
- 1 puud = 2 leifikut (punda) = 40 naela = 16,38 fg.
- 1 leifik (pund) = 20 naela = 8,19 fg.
- 1 nael = 32 loodi = 96 solotnikku = 409,52 grammi.
- 1 lood = 3 solotnikku = 12,79 grammi.
- 1 solotnik = 96 dooli = 4,26 grammi.

Sagedamini ettetulewad väljamaa mõõdud.

- 1 registertonn on ruumimõõt laetvamõõtmisel Moorjoni süsteemi järele = 100 Inglise kantjalga = 2833 kantmeetrit.
- 1 Inglise hundredweight (sentner) märgitakse cwt., mis jaguneb 4 kwarterile = 50,8 filogrammile.
- 1 Inglise nael (märgitakse lbs), mis jaguneb 16 untsile = 453,6 grammi.
- 1 Inglise tonn = 2240 naela = 1016,064 filogrammi.
- 1 Saksa nael = 500 grammi = $\frac{1}{2}$ filogrammi.

Töö mõõdud.

- 1 suur kalooria = soojuse hulk, mis tarvis läheb, et 1 flgr. wett 10 wõrra soojendada.
- 1 atmosfäär = 1 flgr. suurune rõhumine 1 ruutsentimeetri peale.
- 1 meeterfilogramm = töö, mis tarwilik, et 1 filogrammi 1 meetri kõrgusele tõsta.
- 1 hobusejõud (P. S. wõi H. J.) = 75 meeterfilogrammi tööd, tähendab töö, mis tarwilik, et 75 filogrammi 1 meetri kõrgusele tõsta.
- 1 inimjõud = loetakse umbes $\frac{1}{3}$ hobusejõudu.

Elektri mõõdud.

Mõõduüksused on: wolt — pinewuse tähendajaks; ampeer — woolu tugewuse tähendajaks.

Kui wooluringis on woolu tugemus 1 ampeer ja woolu pinemus 1 wolt, siis läheb iga sekundis ringist läbi 1 watt elektrit; seega

- 1 watt = 1 ampeer $\times$ 1 wolt.
- 1 kilowatt (kw) = 1000 watti (w).
- 1 kilowatt $\times$ 1 tund = 1 kilowatt-tund.

Woldi ja ampeeri wahet on enesele kõige parem selgetis teha, kui ette kujutada jõge, millele tamm ette on tehtud. Kõrgus, millest wesi alla langeb, wastab elektri pinewusele; iga sekundis üle tammi woolaw weehulk wastab woolu tugewusele.

Kui kaswatame tammi kõrguse meetrites läbiwoolawa wee hulga peale, mida mõõdame kilogrammides, saame energia hulga mõi tööhulga meeterkilogrammides, mis weewool sünnitab. Watt on ka energia hulk, mis saawutatakse wooluringis ühe ampeerilise woolu tugewuse ja ühemoldilise pinewuse juures.

Mafsuinspektorite tööpiirkonnad Wiljandi- maal.

Wiljandi I. jaoskonna mafsuinspektori tööpiirkonda kuuluvad järgmised wallad: Aidu, Heimtali, Holstre, Kaarli, Kärstna, Loodi, Puiatu, Päre, Pärsti, Riidaja, Suure-Kõpu, Taewere, Tuhalaane, U.=Suislepa, U.=Wõidu, Uusna, Wana-Suislepa, Wana-Wõidu, Wastemõisa, Wiiratsi, Wiljandi ja Siisu. Ühtlasi kuulub sama jaoskonna mafsuinspektori alla Wiljandi linn. Mafsuinspektor asub Wiljandis, Lõssi tän. 31.

Wiljandi II. jaoskonna mafsuinspektori alla kuuluvad: Põltsamaa linn, Adawere, Imawere, Oustwere, Rustwere, Rutikwere, Sürgawere, Taewere, Rabala, Kõo, Kurista Wõisiku, Uue-Põltsamaa, Wana-Põltsamaa, Soosaare, Wana-Tännasilma ja Pajusti wallad ühes Suure-Jaani ja Wõhma alewitega. II. jaoskonna mafsuinspektor asub Põltsamaa linnas, Põltsamaa ühispinga majas, Lõssi tän.

Rahukohtunikkude tööpiirkonnad.

Wiljandi I. jaoskonna rahukohtunik: Wiljandi linn alewikkudega ja Wiljandi wald.

Wiljandi II. jaoskonna rahukohtunik: Tarwastu-Mustla alewik; wallad: Riidaja, Kärstna, Uue-Suislepa, Wana-Suislepa, Tarwastu, Tuhalaane, Siisu, Aidu, Holstre, Loodi, Heimtali, Puiatu, Kaarli, Wana-Tännasilma, Uusna, Uue-Wõidu (Karula), Wana-Wõidu, Wiiratsi, Päre Pärsti, Suure-Kõpu.

Suure-Jaani rahukohtunik: Suure-Jaani alew; Wõhma alewik; wallad: Taewere, Wastemõisa, Oustwere, Sürgawere, Kõo ja Rabala.

Põltsamaa rahukohtunik: Põltsamaa linn; Wana-Põltsamaa, Uue-Põltsamaa, Kurista, Pajusi, Adawere, Lustivere, Wõisiku ja Smawere.

Rohutupristawite tööpiirkonnad.

Wiljandi I. jaoskond: Rohutupristaw Jüri Dert, asukoht Wiljandis, Lutsu tän. 6. Wiljandi linna parempoolne osa Lõssi tänawast ja Lembitu puiestest; Suure-Jaani ja Tarmastu-Mustla alewid; wallad: Wiljandi, Wiiratsi, Wana-Wõidu, Sürgawere, Olustwere, Taewere, Uusna, Wana-Tännasilma, Wana-Suislepa, Uue-Suislepa, Holstre, Tarmastu ja Riidaja.

Wiljandi II. jaoskond: (Rohutupristawi k. t. Johan Lapp, asukoht Wiljandis, Juudi tän. 3.) Wiljandi linna parempoolne osa Lõssi tänawast ja Lembitu puiestest; Karksi-Nuia alewik; wallad: Päri, Pärsti, Puiatu, Wastemõisa, Suure-Rõpu, Heimtali, Loodi, Kaarli, Aidu, Siisu, Tuhalaane, Kärstna ja Karksi.

Põltsamaa jaoskond: (Rohutupristaw Johan Soo, asukoht Põltsamaal.) Põltsamaa linn, Wõhma alewik; wallad: Wana-Põltsamaa, Uue-Põltsamaa, Kurista, Pajusi, Adawere, Rutikvere, Lustivere, Wõisiku, Soosaare, Rõõ ja Kabala.

Loomade sugutamise normid.

Saudumise vältus

kanaal 19—24 päeva, kalkunil 25—29 p., hanel ja pardil 28—32 p. ja tuvil 17—19 päeva.

Tiimise vältus

hobusel 330—419 päeva, keefimisel 340 p., lehmäl 240—321 p., keefimisel 9 kuud, lambal ja kitjel 144—158 p., keefimisel 5 kuud, seal 109—130 p., keefimisel 4 kuud, koeral 63—65 p. ja kassil 56—60 päeva.

Isase jaoks lubatud emaseid:

käest paaritamisel täkule 30—50 mära, pullile 40—80 lehma, oinale 60—80 lammast ja kuldile 20—25 emist. Wabal paaritamisel aga poole vähem. Wabal paaritamisel kusele 8—15 kana, isahanele 3—5, pardile 3—5 ja isakalkunile 5 emakalkunit.

Loomi suguloomadeks võib tarvitada:

tätku 3—5 a., märat 3—4 a., pulli 1½ a., lehma 1½—2 a., oinaft ja lammast 1½—2½ a., kulti ja emist 10—18 kuud.

Osfinise ilmunise aeg.

Mära otsib pääle sünnitamist 7—20 päewa jooksul ja pärast tagajärjetut paaritamist 8—10 päewa pärast, lehm 3—4 nädalat pääle sünnitamist ja pääle tagajärjetut paaritamist 3 nädala pärast; lammast 6—28 nädalat pääle sünnitamist ja 2—3 nädalat pärast tagajärjetut paaritamist, emis — pärast põrsastest ära wõõrutamist ja 2—3 nädalat pääle tagajärjetut paaritamist.

Loomi sugutamiseks tarvitama võib hakata:

hebuiseid 5—18 aastani. Bulli kõige parem sugulooma wanadus on 3—5 aastani, häid suguloomi peetakse ta 7—8 aastani. Lehma suguloomadeks peetakse harilikult kuni 12 a. wanaduseni, mahel ka kuni 15 a. wanaduseni, kuid suuremast osalt langeb lehma piimaand juba 12-aastaselt.

Dinaid kasutatakse suguloomadeks 4—5 aastani, lambaid 7—8 aastani, harufordiselt isegi kuni 12 aastani, kulti 3—5 aastani ja emiseid 6—10 aastani.

Jaan Jänes'e

riide-, pudu-, naha- ja koloniaalkauplus,
Tel. 7. Tarvasia Masilal. Tel. 7.

Riide osakond.

Härrade ja daamide

palitute-, kostüümide- ja
ülikonna riided.

Igasugused naiste **suwiriided** moodsates mustrites,
suures wärwiküllalises wäljawalikus.

Igasugused **puuwillariided** — pleekimata, pleegitud, wärwitud, trükitud ja merseriseeritud.

Puuwillane watt. Willane watt.

Mööbli- ja madratsiriie. Woodririided.

Pesuriie pleegitud ja
pleekimata.

Käterätiku- ja laudlinariie.

Suurrätikud, parhrätikud, päärätikud ja
aknakardinad.

Näitus-mess.

Näitus-mess nüüd moodi läinud,
Kes ei oleks teda näinud.
Rahvas jookseb murrus lõtku —
Lüüakse ju kangeft lõtku!
Uudist näha, see on iha —
Mõni murrab kas mõi piha
Noored, wanad, suured, väikesed,
Näod ees kui lõunapäikesed,
Juba mitu pikka nädalt,
Waemas nii kui tehes hädalt
Tahwel, jõululauba,
Olles unustanud lauba...
Hobuwantril, raudteerongil,
Autol, omnibusfi-kongil
Tõttwad kõik, kel elu sees —
Kõjujäänul filmad wees...
Lastegea on isad hädas,
Nagu mustlane kord mädas. —
Näituselks kõik nõudwad raha,
Sulab see kui päikesel waha.
Kuluta ja näe nii waewa,
Ega sellega saa taewa...
Mõnda näitus waewa teeb,
Rahvas aina jookseb, teeb.
Mii on ka seda wäärt,
Maksab kõpsutada säärt.
Uudiseid ja palju imet! —
Laienda saab filmaringi,
Ülendada tuimund hingi...
Lõbust, naljast ära räägi,
Seda arvata ei täagi,
Auidas meel läab kohe lahets,
Süda hüppab rõõmust lahets
Käädida saab mitu aega —

Ustuge, ma tulen praegu
Jse jäält... Mis teete jäält!
Tulen näitus-messi päält.
Mupait on Mustla linnas, —
Mis on praegu suures hinnas.
Näitus asub turu rajas.
August Möldersoni majas.
Peremeheks Jänes Jaan —
Tõtta nüüd, et kulub Jaan.
Rahvamurd jääb uffi rõhub,
Jänes kaup kätte lõhub.
Waata, kus on näitus-mess,
Näinud jeda harwa, kes...?
Maha annab, kauba saad,
Mis piab vastu aasta'ad.
Ei fiin ainult silmalõbu,
Kuule, usu armas sõber...
Kõik, mis wälja näha pandub,
Sellel esimene auhind antud.
Kullaga kõik krontitud,
See on tõde, proovitud.
Kiide- ja ka pudukaubad need,
Omale suurt kasu teed,
Kui sa ostad Jäneselt,
Oma wanalt tuttamalt.
Tema näitus-messist tulu
Kõigil, kes taha liigset kulu.

Pää S.

Jaan Jänes'e

RIIDE-, PUDU-, NAHA- JA
KOLONIAALKAUPLUS

Tarwastu Mustlal.

Telefon 7.

Koloniaalkaupade osakond.

Täieline jahuladu:

rukkijahu,
saiajahu,
loomajahu jne.

Heeringad,

räimed,

kalakonserwid

kilud,

jne. jne. jne.

**Tubaka-, paberos-
side ja tuletikkude
ladu.**

**Kohwi, tee, rosinad,
humalad, kompoti,
suhkur, riis, manna
jne.**

Maiuskaubad:

shokolaad, kompwekid,
biskviit jne. jne.

Pesu- ja lõhnaseebid

Kaup alati wärske ja kõrges headuses.

**Sisseostu lõhna esimestest allikatest
hinnad haruldaselt odavad.**

Urgaste ja Nurdaste ajalooline ülevaade.

Udu ja Nudu kaksiklaul.

Urgaste Udu:

„Keda näen ja mida kuulen:
Armas Nudu Nurgastest!
Müüd ma kohe laulu kuulen . . .
Tulen otse Urgastest.“

Nurgaste Nudu:

„Tere, sõber Udu Urgastest!
Lauluga ka mina nõus . . .
Jutustan sul Nurgastest:
Sääl on praegu kõva tõus!“

Urgaste Udu:

„Ega meie maha jää,
Sest müüd krooni ette maksab . . .
Kui veel hullemaks ei lää —
Mees, kes „liitri“ osta jaksab.“

Nurgaste Nudu:

„Lugu tõesti üsna täbar,
Kaha tõuseb kõvast pinnas . . .
Samuti käib meie läbar —
Pank ei võta wekselt linnas.“

Urgaste Udu:

„Leidus meil üks nupumees:
Tegi wekslil „wapi“ perra . . .
Müüd ta püsti häda sees —
Siilina, kas tõmba ferra.“

Nurgaste Ndu:

"Kurstitõus on päris paha,
Päälegi, kui „restod“ pead,
Ta kus aga puudub raha —
„Liitri“ viiji wiina wead."

Urgaste Udu:

"Banasti, kui oli jõukust,
Pantafid meil polnudki...
Nälg nüüd näitab oma nõukust —
Üle maja pangadki."

Nurgaste Ndu:

"Ja kui see veel ei rahulda,
Wõib uue panga asuta —
Etz mekslipaberist saa fulda,
Kui oma kassa kasuta."

Urgaste Udu:

"Meil päemaforral tärpentiin,
Mis muidu juureks ohuks;
Kui aga liialt mõjunud wiin,
Ta päris arstirohuks."

Nurgaste Ndu:

"Ring pärast ajalehes siis,
On seletada võimalus:
Kel osaks sai see priis,
Kes omale veel palus..."

Urgaste Udu:

"Kas nimetame sõbratest,
Kes mängis lord harmoonikat, —
Tas tunneme üht tõpratest,
Kui jutustame kroonikat."

Nurgaste Ndu:

"Katskümmed aastat tagasi,
Tal waraks oli lõõtspill...
Nii wähe omas pagasi...
Nüüd seisab torn kui pütsifilli."

Urgaste Udu:

"Kuid taewani ei laswa ta,
See kindel üsna tõesti;
Küll leiab omad witsjad ka,
Kui elab nõnda õelasti."

Murgaste Rudu:

"Tõest meie elu igaw küll,
On tarmis weidi waheldust.
Seks mõta kawaleeriks küll —
See pakub wähe rahuldust!"

Murgaste Rudu:

"Nii järjest "sordimahetus",
Meil päewast päewa käib,
Kas süüdi mitte kahetus,
Küll seda hiljem näib."

JAAN J'ANES'E

riide,- pudu-, naha- ja
koloniaalkauplus, -- --

TARWASTU MUSTLAL.

TELEFON Nr.

7

Raadio osakond.

TERWE MAAILMAGA

olete ühenduses, kui Teil raadio majas on

Raadio-aparaadid —

moodsamaid konstruktsioone — ja

nende osad.

alati laos.

Minu juures müügil olevate raadioaparaatide ehitus-
viis on suuresti täienenud — teaduse viimane sõna
sel alal — kuna hinnad märksa odavamad kui eri-
ärades, sest et mina oma kaubalao mitmekesiduse
tõttu äärmiselt väikese vahetasuga leppida võin, kuna
era ärid kõik ärikulud ja kasu protsendid aparaatide
müügist kalma peavad.

Reis Soome.

On tehtud rida aastaid tööd,
Ja raskustega võideldud,
Küll läbi päevad ja ka ööd;
Ning maenlastega sõideldud.

On tulnud jõudu jagada
Nii mitmel, mitmel alal
Küll pritsiseltis pragada,
Et seista kindlal jalal.

Siis veel nii mitmel mujal pool:
Kas selts, või ühing, valitsus —
On kaasa teha olnud hool...
Nii päevast-päeva talitus.

Ja kõigest kõige pahem see:
Nii mitu aastat ikaldus.
Et iganes, mis tahad tee —
On jälle karta äpardus.

Seft rahwal raha väheks jääb, —
Ja väga raske elada;
Eks igaüks ju hästi täab,
Ei maksa pikalt seleta.

Nüüd viimaks asi paranes —
See aasta oli õnnelik.
Sai tehtud tööd — naht maranes...
Saak koos — meel nii tänulik.

Ka rahwa tuju hoopis uus,
Et elu muutub teisemaks;
Ei lää nii ruttu halliks juuks,
Ning filmaring läab selgemaks.

Kuid seegi sunnib murdma pääd,
Et seista ajatõrgusel:
Kui ajast weidi maha jääb,
Waat hoopis teine siju sel...

Käib tagurpidi ärring,
Saad termel meelel imesta,
Kui pitsitama hakkab king,
Paar tahab otse pimesta...

Nii järjest püsima peab hool,
On tarwis walwel olla,
Mis õpetanud elukool,
Et kahju ei saaks tulla.

Ja peagi taipu tabasin:
On tarwis teha huvwireis.
Nii asjast finni rabasin,
Et kindlalt püsiks äriseis.

See oli samal ajal wast,
Kui tuletõrje juubeldas,
Siis teatati Tallinnast:
On pidupäewad tulemas!

Kõik, üle maa nüüd kofku — kõik!
Et juubel leiaks hindamist...
Nii kõlas korra juhtim kõik.
Küll oli nüüd wast lendamist!

King meie pritsijeltfil siis,
Ka tuli kaasa teha,
Kuis nõuab kohus ja ka wiis,
Et mitte jääda maha.

Käes wiimaks oli Tall'na sõit,
Mul tuli ise minna,
Kuigi tormil, wihmal mõit,
Algas reis päälinna.

Siis mitu mõtet ühendin,
Üks teekond — asju kaks.
Ka ärile end pühendin,
Et oleks kergem maks.

Tee Wiljandi ja edasi,
On tuntud juba kõigile...
Kui saabub Tallinn sedasi,
Wett woolas taewast kõigile...

Tuju see ei teinud halwaks,
Wastuwõtt oli ülitore;
Paša ilm oli ainult naljaks,
Arwas tuletõrje pere.

Päewakorras algas siis
Aktus, rongikäik — paraad,
Nagu tuletõrje wiis,
Harwa aga näha saab.

Tähtsam kõigest siiski oli,
Riigivanemale austuskäik,
Mis ka hästi wälja tuli
Ruigi ilm oli wäga jäik.

„Suomiweljed“ külas olid,
Pidustustest osawõtsid;
Ilus neist, et kord ka tulid,
Üle lahe... kofku lõime patsid.

Meid siis omal külla wiisid,
Üle tormitsewa lahe.
Millel waritsemas „kriisid“ —
Tuntud piirituse pae.

Helsingi meil oli sihiks,
Et mõiks tundmaõppi wendi,
Kes meil toetawaks sihiks,
Ja kui tarwis, ohwerdasid endi.

See mu plaanis hästi klappis,
Kaubaasjadega sündis,
Ruigi laewasõit nii rappis,
Süda siiski rõõmu tundis.

Tööstusmaana Soome tuntud,
Wanast ajast saadik hästi.
Soomeriit palju kantud,
Seda tuua ikka kästi.

Kui kord jõudis Helsingi,
Wõeti wastu kahel käel.
Ei siin polnud tarwis tingi,
Sõit läks linna kangel wäel.

Au ja toredust siin palju,
Lahkust, vastutulekut,
Wenaskrahmas pole kalju,
Mäitab kaunist olekut.

Suurem mure aga minul,
Linnas ringi maadata.
Seda soowiksin ka sinul —
Wend ehk öde mõimalda.

Kaubandus on ülielaw —
Tagawarad hiigelsuured,
Kõikjal kõne wäle, kõlaw,
Tugewad siin ärijuured.

Sarnast liikumust ja kiirust,
Wähe ilmas näha tõest.
Ei siin aita mõnest tiirust,
Kõik tõttab weena mägijõest.

Kaubamajad, juured laod —
Miljardeid nad maksawad.
Sinna wahele ja laod ...
Kes küll osta jaksawad!

Laemad, autod, raudteerongid
Kaupu ümber weawad —
Omale siit mõnda hangid —
Müüjad walmis seawad.

Reisikawas mitu linna,
Neidki tarwis maadata.
Wega wähe — tarwis minna
Rongile, et lennata ...

Mõnda mõne päewa tessel —
Linnasid on terve rida
Läbikäidud jutul, wessel
Kõnetatud lään ja ida.

Loetlen ainult mõned nimed,
Mis on Soomes tähtsamad.
Tõesti need on ilmainimed —
P palju wäärt ja kuulsamad.

Tampere ja Hamenlinna,
Imatra ja Wallinkoski —
Kes ei tahaks lordki sinna?!
Kotka, Dulu, Wiiburi...

Tähtsam kõigist Tampere;
Sääl näed riidemabrikuid!
Põksuma see paneb mere —
Annab käia nädalaid ja kuid.

Kurwa südamega Soomest
Pidin wiimaks lahkuma.
Terwiseid ei wäsiind toomast
Wennašrahwalt, harwa näeme kuna...

Arilisi sidemeid sain teha...
Sellest tuleb kasu rahwale.
Seda saamad sõbrad näha...
Kellel soowin jõudu — wahwale.

Kustumata mälestus! Seda
Reisilt kaasa tõin.
Unustada iial teda
Waewalt küll ma wõin.

Kojujõit läks üsna kergelt,
Jlm oli ütle mata ilus
Tuulekene puhus hergelt...
Seisin purje warjul wilus...

Lõpuks lausun paari sõna
Kalli kodurahwale.
Wõõrsil küll nii wäga kena —
Armastus aga kodule...

Siin on kõigest kõige kaunim,
Wiljakas mu kodupind!
Koduküla kõige kallim
Tulijelt siin tujukub rind.

Kodurahwas, kaunis Cestis,
Mõllus meeles fogu aja.
Jgal pool, nii tõesti!
Teda tundus ikka waja.

Jaan Jänes.

Jaan Jänes' e

**riide-, pudu-, naha- ja
koloniaalkauplus**

Telefon 7

Tarwastu Mustlal.

Telefon 7

**Nahakauba
osakond.**

**Nahakauba
osakond.**

Müüb

**tuntud headuses jalanõusid,
lihtsaapast alates kuni
peenemaitseelise bal-
likingani.**

Kalossid ja botikud

**wõrdlematud oma elegantsuse ja kwa-
liteedi poolest. Kõige uuemad moed.**

**Alati ladus igasugused
nahakaubad.**

**Wiltsaapad
meestele.**

**Wiltsaapad
naistele.**

Hinnad õiglased.

Lõpp hää — lõit hää.

"Mina sisse ei läha..."

"Lääme, ma osta sulle siiditse ruutleidi..."

"Ei läha, ega taha..."

"Lääme sisse, ma osta sulle ilusa pika ruutleieri..."

"Ei, ei taha..."

"Lääme nüüd, ma osta sulle walge kinda kah... kiti ja puha, mis ja aga tahad..."

"Ma ei taha midagi..."

"Kuidas, ei taha! Sa tääd ju esigi, et nelja nädala pärast om..."

"Midagi ei ole!"

"Korad, ma ütles, et pulma om..."

"Ennem juba surm ja matused..."

"No koradi-korad, ei ole — ma ütles, et pulma om..."

Sarnane lõelus leidis aset möödunud aasta kewadel Wiljandis, Lõssi tän., ühe keispärase riidekaupluse ukse ees, kus juba mitu hääd minutit peatasid Tarwastu Künkamõisa talu peremees Juhan Kõngas, tema naine Liis ja nende tütar Anna — ainus laps ja warapärija. Kuna isa ja tütar üksteisest paari sammu laugusel seistes eelpool toodud lauseid wahetasid, püüdis perenaine Liis enam-wähem erapooletuna, aineti mehele ja tütrele murelikke pilke heites. Ta poolehoid kuulus küll tütrele, kuid sõnakuuleliku abikaasana armas ta paremaks suu kinni pidada, kui mehele wastu rääkida. Teatamatel lordadel seda siiski juhtus ja siis juba oli ka tema sõna otjustamaks. Kuigi käimasolewal sõnawahetusel pikem eellugu ei puudunud, samuti kui tal asja kohta oma arwamine oli, ometi leidis ta, et weel pole õige aeg ennakst maksuma panna. Nii jatkuski jälle lõelus ilma temata.

"Ja kui ongi pulmad, siis mitte Jürkaga..." lausus Anna argjel toonil.

"Wõi kellega siis..." salwas isa palitu hõlmu laiali lüües ja käsa püstitaskutesse torgates. "Ja weel — tema nimi ei ole Jürka, waid Jüri Suhkentaal... temaga om sul..."

"Midagi ei ole... Jürkaks ta jääb. Nii nimetawad teda lõit."

"Kes om si kiti...? Kui mina ütles, et Jüri Suhkentaal om üits aumees..."

"Sa effid isa, effid tuhatkordjelt, kui teda aumeheks pead!"
"Koradi-korat! Suu pea lõkats! Ma tää, mis ma tää...
Ja nüüd üitskord juba lõpp sel loral! Nüüd sisse... korat!"

Walusalt puhkes nutma Anna ja heitis emale pilgu, mis selle tagasihoidlikkuse lõpetas. Päälegi jäid möödaminejad, kes nutawat neidu märkasid, seisma ja tegid olemise piinlikuks. Tõise ja kaaluwa tooniga lausus ta:

"Nüüd om sel kommejandil jedapuhku lõpp... Mõlema om nagu arust ära! No, kas jedamoodu minnas ruutleiti ja leierit ostma...? Üits tülitsemine ja ilmne! Nagu türgisõda... Ma ütli ju mitu päewa tagasi, et enne ei masja linna minna, kui asi ei ole selge... Sää! te nüüd kaakledel!"

Viimased sõnad olid eriti mehele õeldud, kes tajakilju käsa tastutest wälja wiendama hakkas.

"No, mes ma pea sis tegema...?" urises Künkamõisa pere-mees oma enam kui tõsisele teiselepoolele wastuseks.

"Wõi mis sa pead tegema? Pead ka minuga weidi kõnelema. Juba pool aastat talitad ja seda kui oma asja, ega kõnele minuga sõnagi... Ma mõtli, et las wana müllab... Nüüd oleme sis nii kaugel..."

"Ja mis peab sis tegema?" jorises pahuras tujus olew isa ja abikaas.

"Nüüd läame põllukodu ja wõtame weidi istet. Ma ole nii wäsinu, nagu oles mitu päewa järgimööda rüarehte „rabanu“.

"Egas sis midagi", sõnas peremees ja jäädis ennast liikuma mööda Dossi tän. „Roosenbergi nuka" poole. Kõrwuti astusid nad — peremees Juhan ja perenaine Liis, nagu kats kaewupange, Anna tahenewail silmil ja kergenewal liidamel nende kannul. Jõudes Tartu tänamani, tuli neile ümbert „Roosenbergi nurga" wastu pikk, kõrge ja kindla astumiseega meesterahwas, kes juba mitme sammu kaugusest kiibarat fergitas ja hüüdis:

"Mhhaa, keda ma näen, Künkamõisa rahwas! No tere-tere! Kuidas käsi käib?" Ühtlasi surus wõõras kõigil kolmel kätt.

"Tere-tere ärra Jänes..." lausus Kungas ise kerkiwal tujul, sest wõõras oli oma walla, wõi õigem: oma walla päälinna, Mustla alewi parem kaupmees Jänes. "Te tulete päris õigel ajal..."

"Wõi nii! Siis on ju hästi!" hüüdis Jänes. Terawamalt Künkamõisa omasid filmitsedes, jatkas ta: "Kuid, teil on kõigil nii imelikud näod ees... Meiu Anna näib koguni nutnud olewat..."

"Nii see on!" ohkas perenaine, kuna Anna ise häbelikult kõr-wale waatas.

"Peaks kuskil weidi istet küll mõtma," arvas Jänes, kes mõistis, et midagi iseäralikku oli päeval korral.

"Pidime minema põllukodu," vastas peremees Juhan.

"Dige, õige, just minu mõte," lausus Jänes. "Sinna just nüüd lähmegi."

Ja kõik neli seadsid sammud mööda Tartu tänavat "Põllumeeste Kodu" juurde. Teel puudutati mõne sõnaga üht ja teist, kuid õiget juttu ei saanud, sest Künkamõisa rahval oli nii väga mitmekesine meeleolu.

"Näib neil hääl inimestel midagi väga rasket südames olevat," mõtles kaupmees Jänes eneses.

Beagi oldi kohal ja nõuti omaette toakene, kus segamatalt mõis juttu westa. Väikele nõupidamise järelbusena tekkis lauale lõunajook, paar pudelit õlut ja pudel mõdu.

Alul jõodi vaikelt ja jõodi paar klaasi õlut, kuna jutujuttuks nagu mööda minnes üht kui teist puudutati. Viimaks sõnas Jänes:

"Kuid, nüüd asja juurde! Mis rõhub Künkamõisa rahva südant ja rikub nende tuju?"

Oli silmapilguks vaikus, siis lausus peremees ise:

"Latsse ei kulle enam sõna nüüdsel ajal..."

"Kui palju sul siis neid om...?" ajatas perenaine.

"Ja, teil ju tõepoolest üks ainus laps — tütrekene, kes kuuldamasti väga viisakas ja wirt," kinnitas ka Jänes.

"Kojanoh, si sama si asi omgi, et si sama üitsainus sõna ei taha mõtta..."

"Milles siis asi seisab?"

"Näe, ei taha kõrralikule mehele minna..."

"No si Jürka küll nii väga kõrralik ei olegi," lausus perenaine wahеле.

"Mes ja..." kurjustas peremees.

"Misjugahest Jürkast siis jutt on?" küsis Jänes.

"Lühunik Jüri Tuhkentaalst Mäe tänaval, siin Wiljandin," seletas Kuningas ise.

"See on küll kange mees," nuigas Jänes.

"Näete nüüd!" hõiskas peremees.

"Jah, kange mees i g a s t ü k s i", seletas Jänes täiendawalt. "Olen temast ärimeeste ringkonnast nii mõndagi kuulnud. Kuid, ma ei tea, kas tohin kõike rääkida, sest nagu ma tean, on ta perenaisele wanasti kuidagi sugulanegi..."

"Ei ma sihukestest sugulastest suurt hooli..." õiendas perenaine agaralt.

"Jah, õige see küll on," jätkas Jänes. "Õopru ja tutta-
maid saab walida, kuid sugulasi mitte. Peab rahul olema, feda
saatus kellelgi sugulaseks annud!"

"Noh, mina teda iki sugulase pärast just austagi," seletas
peremees. "Sellepärast ma teda wäimeheks tahagi — siis ei lää
mede warandus wõõraste kätte. Päälegi, — ta om esi kah üits
igawene lõwi... Mäe, kuidas ta nelja-wiie aastaga om äri aju-
tanu ja suures ajanu. Wõrsti teeb esi kif ja puha. Selli käiwa
mööda laatu, rahapaki ligi ja ostawa maailma looma puha
kõtku..."

"Seda nüüd küll ei ole, õiendas Jänes wahela. "See mõni-
kümmend looma, mis Suhtentaali-Jürka jellid kõtku ostawad, pole
kaugeltki mitte maailma loomad. Päälegi olete wiist kuulnud kui-
palju tal on protsesse talumeestega, kes kurdawad, et Jürka kumagi
korralikult raha wälja ei mäsja, arwest maha tõmbab jne."

"Seda küll..." põmises peremees.

"Ja mitte ainult seda," jätkas Jänes, "waid palju hullemaid
asju teatakse temast."

"Wõib usku küll," kinnitas perenaine, "ta ju maast madalast
sulitükke täis. Ja mis puundu oli, seda õpp' Walgan lihuniu pool
manu."

"No ja, nii ongi asi, et Walga lihuniu kaduma minek enam-
laste aegu pannahe Jürka süüks. Tema sõitnud enne enamlaste
tulekut peremehega maal ringi, ostes loomi nagu harilikult. Kui
enamlased päale tulnud, siis wõtnud ta rahapaki oma kätte ja luba-
nud selle linna toimetada — lihuniu naise kätte. Jürka aga ei
mõelnudki feda, waid rääkis enamlastele, et peremees on kontrrewo-
lutsionäär ja pursui, feda tarwis tappa. Taganedes wiisidki enam-
lased Jürka peremehe ühes. Raha aga jäi temale. Lihuniu aga
sellest ajast jäädawalt kadunud. Pärast siis ta hakkas spekuleerima
ja saawutaski omale teatawal määral warandust. Sihufesele
mehele aga ei jatkan suuremaks warandusest, sest päewast-päewa res-
toraanides istudes ja raha päale kaarte mängides, sulab see wõina
päikese käes. Nii on teada, et need paar kolm maja, mis tal Mäe
tänaval, on üleni obligatsioonidega koormatud. Siis on tal weks-
leid rohkem kui aru... On enam kui kindel, et ta paaril juhtu-
misel wale allkirjadega weksleid on diskonteerinud, kuid need wii-
masel filmapilgul jälle wälja ostnud. Wähemalt faks forda on
wastutus allkirjade kohta wastawate isikute poolt pankadele teata-
tud, et tegemist on wõltsimisega. Need aga oma huwifid filmas pi-
dades, et mitte laenatud rahast ilma jääda, on wekslid Jürkale

mõla tasumisel wälja annud. Kuid, see on kindel, kord tuleb aeg, kus ta omaga kimpu jääb. Loamulikult oleks Jürkale Künkamõisa talu hädaft pääsemiseks enam kui wajalik..."

"Ega ta muud nõudnudki, kui ainult obligatsioon; talu oleks minu ja perenaise surmani ikka meie nimele jäänud," seletas peremees.

"Nii, nii... see on see kõige kawalam mõte. Kuid mis on siin siisulist wahet? Jürka pandib obligatsioonid panka, ning kui tema wõi teie ise neid lunastada ei suuda, siis läheb talu müügile. Kui talu teie nimel ja obligatsioonid teise mehe taskus, siis on Künkamõisa weel ainult wormilikult teie, siisulistest kuulub ta aga sellele, kelle taskus obligatsioonid..."

"Ja sihukene on see sinu armas ning kallis wäimees, keda Annale siin pääle sunnid! Kas tuled kord arusaamisele wana? Mul oli aimusest midagi niisugust, aga et mul midagi kindlat täada ei ollu, siis pidi ma wait olema... Nii, nii jah, aja ja asju... Sis saame weel kord kroonu leiwa otja..." Wiimaseid sõnu öeldes puhkes perenaine nutma.

Esimesena mõttis nüüd Anna sõna, et ema trööstida. Ta mõttis ema käest finni ning lausub:

"Ema, ära nuta, pole häda kedagi! Küll läheb kõik hästi. Näe, härras Jänes siin, tema annab hääd nõu, mis teha ja kuidas olla. Müüd mõistab ja näeb ka isa, mis mees see Jürka õige on. Küll läheb kõik hästi..."

"Mis ta ästi läab..." urises isa. "Wõi arwad, et si Olsre poisj, si engemaa-popsnik ongi si, kes asja ästi ajab... No seda ei ole... Om Jürkaga kuidas om... Kui ärra Jänes õigust kõneleb, mea kah pääle ei sunni... aga si Olsre engemaaline, si pessa omast meelest..."

"Mis ma kuulen! Neiu Annal on siis weel keegi teine jüdamel. Tal on weel teine peigmees...?" sõnas Jänes.

"Wõi keda weel..." salwas peremees. "Si ole siin peigmehest juttugi. Näe Olsres si wa Tähukse-Mihkli poig Mihkel, kellega na üten Wana-Wõidu põllutöökoolin käiswa, waat, si om tüdristu meele segamini ajanu. Müüd on tal rojul julgust, et tahab minu tütart omale naiseks... Si Muntsonõmme engemaaline..."

"Kuulge peremees, Tõhukse pole ju sugugi Muntsonõmmes, ega hingemaa-loht, waid päriselt keskmise suurusega endise Wene kroonu renditalu, mis asub Tarwastu piiri ääres. Wilimeeste-külas. Need lohad müüs Wene kroonu juba enne maailmasõda nende pidajatele päriseks..."

"Müüs, müüs... enne oli ta renditalu... wõi engemaa koht... mes sääl wähet! Wilimeeste-küla... ütts Muntsumõmm si Oistre puha. Ma tää küll — tal põlbu 40—50 wafamaad, mede Künkamõisjal aga 110 wafamaad..."

"Palju teda sis Jürkal om?" osatas perenaine.

"Jürkal —? tal om kolm maja..."

"Jah! seda küll —" naeris Jänes, "kolm maja: wangimaja, haigemaja ja waestemaja..."

Seda kuuldes puhkesid kõik kui ühest juust naerma. Kõige rohkem aga wana Kungas ise.

"Si om nüüd õigus küll, ärra Jänes," ütles ta, "aga mis putub sellesse Tõhufse Mihklisse, sis temast ei taha ma kulletagi..."

"Mea aru ei saa", jattas perenaine, "mis wiha sel miu wanal selle Oistre rahwa ja Tõhufse-Mihkli wastu om," jattas perenaine.

"Ei ole mul wiha üttegi, aga miul om oma uhtus..."

"Kas sa Jumalat ei pelga... wõi temal o m a u h t u s..."
kurjustas perenaine.

"Jah, Künkamõisa peremees, ega nüüdsel ajal nii peenid wahesid pidada ei saa," sõnas Jänes. "Kes seda teeb, saab ise kahju. Peab olema wastutulelikust ja kannatust ning sallimust, siis elame üksteise kõrwal kui inimesed kunagi. Tõesti läheb meie elu segi ja sassi, et keegi ei suuda lahendada. Ei taha ju mina ennast teie perekonna asjadesse segada... aga seda pean üttelema: effinud olete raskesti, kui walisite wäimeheks lihuniu Zuhkentaali. Seda mõistate nüüd isegi. Kindlasti effite ta jelles, kui põlgate ära Tõhufse noore Mihkli, seda minagi tunnen, kui kõigiti korralikku inimest."

"Kost te teda nõnda äste tunnete?" uuris wana Kungas.

"Miks ei... ta ostab kõik oma kaubad mõnda aastad minu kauplusest. Kõik riidekaubad omale ja wanematele; möödunud suwel ostis kalli jalgratta — alati kõike puhtas rahas wälja makstes."

"No si om juba rumalus..."

"Et puhtas rahas...?"

"Ei! — Et ta üldse Mustla kauplusest oma kauba wõtab... olgu si wõi Jaan Jänese kauplus," muigas Kungas pool häätahtlikult, kuid siiski iseteadmalt.

"Aga miks on see rumalus?"

"Mõh, ega te sis ei saa ometigi nii odawalt anda kui linna-kaupmehe, päälegi — kost wõtate säänje kauba. Linnameestel iki juuerma wõimaluse."

„Pai Künkamõisa peremees, see on raske eesitus.“

„Mes jääb nüüd kõnelda... linn om iki linn ja maa wõi küla om iki küla. Täädusen ja tehnikan, kaubandusen ja tööstusen maa linna wastu ei saa.“

„Künkamõisa peremees! Asi ei seisja ju mitte linnas ja maas, waid selles, kuidas keegi ettevõtja oma äri ja asju ajab. On tal asjatundlik ja ettenägelik pilk ning tahet ausalt äri ajada, siis wõib ta teistega wabalt mõistelda, olgu asutohaks linn wõi maa...“

Nüüd wõttis ta perenaine sõna:

„Ma pea ütleva, et mis ma kunagi Jänesse kauplusest ole ostan, om iki odaw ja häa — parem kui teistel, kes oma wärgi linnast toonu. Ja ega me wist nüüdki oles tahtn neid asju siit linnast osta, aga noh, — peigmees linnast...“

„Mes koradi peigmees si wa Jürka nüüd wõi...“ põmises jälle Künkamõisa wana.

See wiimane ütelnus mõjus Annasse nagu elektrijäde: Enne, kui keegi ostas midagi mõelda, oli ta isa kaelast kinni haaranud ja surus selle palgele lastuma suudluse.

„Näh, mes ja mäsjad...“ tõrjus see tütart õrnalt tagasi. „Aga ära ja weel mõtle, et nüüd om waba woli selle Olstre kotla-sega... Ei, näe — Loodi ja Kärstna kaudu sõdame tagasi. Ma ei taha neid Olstre künkit näta.“

„Aga ja kuulsid ju, mis ärra Jänes Mikklest kõnel,“ waidles perenaine omalt poolt.

„Si om puha kitus ja muud midagi...“

„Muidugi, muidugi... Mis mina räägin wõi ütlen, kas kaubanduse suhtes, wõi jälle kellegist häd-halba tean, sellega Künkamõisa peremees ei arwesta. Kui ta ainult omal nahal tunda saab, nagu lugu selle Jürkaga oles kujunenud, siis, noh, siis on teine asi...“

See torwas Künkamõisa peremeest nagu ohakaga. Hommikul Jürka pool käies, oli ta sääl paar tublit napsu wõtnud, millele hiljem pääle wõetud õlu tublisti kaasa aitas. Teatud waielushoos ja ärewuses oli ta weel iseäranis hell ja õrn. Mti pajatas ta lõwa rõhuga:

„Ärra Jänesel wõib küll mõnen asjan õigus olla, aga mitte ka just igan. Mis ta sellest Olstre engemaa kotlastest-kitab, si om tal puha oma kasu. Mikkels ostab oma kauba tema poest — seda rumalam ta om — ja nüüd Jänes jääjab teda igati moodu kui maa- ilma asjameest miule ette...“

Jänesel tuli idee nii põikpääna tuntud Künkamõisa peremehest kord jagu saada: sundida teda tunnistama pääle enese ka teisi ja nende tahtmist. Ettemaatlikult lausub ta:

"Ega sellest kõnest üksi midagi pole, tarwis asja põhjalikult tundma õppida..."

"Mes säääl õppi..." pahmitjes wana Künkas.

"Pidage, peremees... Nagu kuulsin, oli teil täna tahtmine ühest kohalikust kauplusest midagi osta. Tehke seda. Pärast sõidame koos koju, Tarwastusse ja astume minu kauplusesse sisse. Säääl wõime ostetud kaupa ja nende hindasid wõrrelda minu kaupluse kaupade ja hindadega. Tõhin ma teada, mis nimelt mõtlesite osta?"

"Si oli jäände naiste wärk..." jorab wana Künkas.

"Wõi naiste!" sähwas perenaine omalt poolt. "Ei itki taht Annale osta ruutleiti walgest siidist, leierit ja kindat ja puha..."

"Ah nii!" hüüdis Jänes. "Jus! Oskte kõik need asjad ja pärast siis paneme Mustlal minu kaubaga kõrputi. Waatame, kellel parem ja odavam. On minul kallim ehk halwem, siis ma'san linnast ostetud asjade hinna kinni. Kui minu kaupa aga odavam ja parem, siis peate ostma veel teise komplekti minult juurde. Kas on nii Künkamõisa peremees?"

"Jah, om!" andis küsitaw wastuseks. Mõlemad pooled andsid kinnituseks käe ja asi tehtud.

Neiu Anna, kes kogu seda waielust ja kishwedu õhetawal näol päält kuulas, lausub wiimaks häbelikult:

"Mga mis nende asjadega wiimaks tegema hakatakse?"

"Ei om küll õigus!" kinnitas ka perenaine.

"Küll meil ruumi om, et wärki hoida," rahustas Künkamõisa peremees.

Ja Jänes lausub:

"Kui Künkamõisa peremees näeb, et mul õigus, mina kishweo wõidan, siis usub ta, et mul muuski asjus õigus ja ega siis pole tarwis peigmeest oodata, ega otsida..."

Kõik said asjast aru...

Peremees wastas:

"Sis ma jää juba mõtlema..."

Edasi lepitati kokku, mil kellaajal kojuõitu alatakse ja asjaosalised lahkusid.

* *

*

Ohtu lähenes, kell näitas 7, kui Mustlal Jaan Jänes kaupluse ukse ees meie tuttavad linnalised peatusid. Esimesena hüppas omalt sõidukilt kaupmees Jänes ja tõttas Künkamõisa omaid aiatama. Peagi olid kõik kaupluses leti ees. Ilma pikema jututa — sest asi oli juba teada, pistis Künkamõisa peremees kae põue, kust nähtavale tõi paberisse mässitud pakikese. Kui Jänes selle avas, leibus sääl tükk hallikas-määrduvad ja targeldatud riidena krabisemat riidet ja mingi võrgufarnane asi; ei puudunud ka kindad, mis pääliskaudsel vaatlemisel paberist paistsid olevat.

Siis lausus Jänes leti taga asteldades abikaasale, kellel asjast aimugi polnud:

„Luba jäält see kolmanda fordi walge pruutkleidi siidi pakki.“

Warem, kui kord filmi sai pilgutada, oli soowitud pakki letil ja awatud. Kuid... otse eraforralisest walgusest täitus kaupluseruum, sest walge siid helkis niimõrd tugevalt vastu. Kui teda üle kae lasti káia, wõi lehwitati, siis kahises, mitte ei krabisenud, nagu linnast toodud riidetükk. Kõik olid üllatusest weidi wait. Siis sõnas Künkas ije:

„Müüd ärra Jänes, ja ole wait... Rouwwa, mis si siid wõi rõõmas masjap???

Minetatud hind awaldas Kuningamõisa peremehele ja tema abikaasale ning tütrele otse masendawat mõju, kuigi wiimaste näojooned mitte nii tujasteks ei muutunud, waid ennem tagasihoidlikku naeruwinet märgata wõis...

„Si om —“ Künkamõisa peremees neelas paar korda, „ligi kolmandik odawam...“

Ta neelatas jälle.

Kaupmees Jänes asetaski letile karbi, milles peitusid pruutloorid wõi leierid. Kui Künkamõisa peremees talle küsiwalt otse waatas, leeras Jänes karbi põhja üles, kuhu hind oli märgitud. Seda nähes kirus Künkas:

„Kas koradit näed, sääl linnan, — kos müüs, wõrgu kallid raha eest! Ja siin leier mis alla leier om... poole selle raha eest! Ma kinnastest ei ooligi... Oh, seda kabajantsikut oma wõrguga...“

„Selle wõid mõnele kalamehele ära anda,“ jahwas Künkamõisa prenaine.

„Ei noh, si om ää kiisawõrk, — ja kos weel si innake, mis sai masjet!? Ohkas peremees weel kord.

„Jaa, ja oled kihlweo kaotanud, härra Jänes wõitis...“ seletas neiu Anna agaralt.

"No, sina tunne nüüd sellest rõõmu... Waat, kos om alla aja, oma laits rõõmustab, kui esal õnnetus..." wastas Künkamõisa peremees libedalt.

"Kui keski rõõmu piäs tundma, siis küll sina, — et obligatšiooni tegemata," parandab perenaine.

"Seda nüüd küll..." õigustas mees nõusolewalt.

Nüüd mõttis Jänes sõna:

"Minu kohus on asjas lahendust tuua... Kõige vähem soowin ma seda, et wanemad ja lapsed üksteisest aru ei saaks. Ei, just selle wastu: praegu on meil aga väga keeruline olukord. Kuid sellegi suudame lahendada.

Künkamõisa peremees on nõus, et see kawatšus Jürka suhtes oli ometi väga õnnetu... Mina mõitsin sel puhul aset leidnud kihlweo. Mitte selleks ei mõtnud ma seda ette, et isikliku kasu saada ja wähe tulu on sellest wäikesest ärilisest tehingust mulle üldse... Kuid meil oli jutt Tõhufse-Mihklest, ja see ei lähe mul meelest.

Tunnen Mihkelt kui tublit meest, samuti on tema kodune seisukord kõigiti lugupidamiswäärne... Ma tahan weel lord kinnitada, et tema — Mihkel, on tõesti Künkamõisa wäimeheks wääriline. Ma olen walmis selle pääle kihla wedama; olete nõus Künkamõisa peremees?" lõpetas Jänes naerdes.

"Ei, noh, mis nüüd kihla... wõi ma seda just salga, et ta iki tõine mees, kui nii tõise engemaalise... Aga waat — ega siis mia teda pallega lää..." sõnas Künkamõisa peremees.

"Polegi tarwis paluda... Ta wiist ülehommie tuleb meile..." seletas Anna agaralt.

"Kohu meile?" küsis isa.

"Noh nii... ta pidi tõistrelle tulema... Ma oleksin siis sinna läinud..."

"Sihufse sehm, si om wiist ammu käiman..." pahandas isa.

"Peremees, mis te muidu pahandate. See ju noorerahwa mood ja asi, wõi teie suudate walmata wõi keelata. Tänage õnne, et teie tütar nii wiisakas ja korralik laps ongi," rahustas Jänes.

Edasi jatkas ta:

"Ja nüüd minu ettepanek: leppige järele. See pole üksi minu soow, waid sellega ühineb teie abikaasa — perenaine, tütrele on ta tõsiseks soowiks... Ja teate mis — mina sellest kihlweost ei räägi, ei tee temast wäljagi... Kuid teeme nii: Keiu Anna leiab, et temal on wajalikud mõnesugused asjad, just need millest meie kihlweos jutt, ja järjekult ostate nad. Kui siis ülehommie Tõhufse-Mihkel tuleb, siis..."

"Seda ma tää ... Si' ja ni' om nõus ..." lausub peremees.
"Olgu siis ... lao wälja, mööda ja lõika maha ... raha saab
masjet. Aga waata, et juttu ei ole fihlweos ja kaotusest ja ...
Neil om neid asju waja ja nema ostame ..."

"Aga kuidas Mikhliga?" küsis punetawal näol ja naeru-
muigel Anna. "Ta ikka meile tulla tohib?"

"Wõib küll ... Teil wahel õigus kah. Kes täab — wõib
olla, et nüüdki."

Seda kuuldes lausub kaupadega askeldaw Jänes:

"Nagu mina aru saan, on Mikhkil tõesti lootusi ...? Aga
peremees, kui mina Mikhkil isameheks olen, siis loodan, et teeldu ei
ole ..."

"Ei, noh, kos seda ..." finnitab peremees.

"No si oli jul õige sõna, wanamees ... röömustas pere-
naine. "Ja ärra Jänes tulge te tingimata üten."

"Nagu räägitud," wastas Jänes. "Tähendab, siis on kõik
forras. Arusaamatused on lahendatud. Lõpp hää — kõik hää!
Mina soowin teile õnne neiu Anna ... Teile aga Künkamõisa
peremees ja perenaine awaldan tõsist röömu, et saate wäimeheks
nii tubli noormehe. Ja ülehommie, siis teeme wäikese fihluspäewa.
Mina ise olen isameheks. Pean sellest kohe Mikhstile teatama ..."

"No täädusta jah ..." finnitab Künkamõisa peremees.

H. Söber.

Minewa aastase mõistatuse seletus on: P u u - s ä r t . P u u s ä r t .

Igatsetaks au ja rikkust
Sinna juurde elupikkust
Aga teise au ja raha
Mõne meelest hirmus paha.

J. Ar.

Walitsuse tehasutused Tallinnas.

Riigikoogu, Toompeal, kantselei kõnetraat 2-68.

Riigivanem, Toompea loss, kõnetraat 10-51; krt. Riigiva-
nema maja Toompeal, kõnetraat 6.

Riigikoogu esimees, Toompea loss, kõnetraat 1, krt. Tõnismägi
5-a, krt. 3, kõnetraat 13-50.

Riigisekretär, Toompea loss, kõnetraat 2-31.

Riigikantselei, Toompea loss, kõnetraat 2-36.

Haridus- ja sotsiaalministeerium, Tõnismägi 11, kõnetr. 10-48
hariduse asjus. Töö-hoolekande sekretariaat asub Toompeal, Toom-
Kooli t. 7, kõnetraat 1-98.

Kaitseministeerium, Pagari tän. 1, kõnetraat 20-60.

Kaitsemägede staap, Pagari tn. 1, kõnetraat: kaitsemäe 1-23.

Kaitsemäe varustusvalitsus, Pagari tn. 1, kõnetr.: kaitse-
mäe 1-34.

Rohu- ja siseministeerium, Toompea loss, kõnetr. 12-41 ja 45.

Piirivalve valitsus, Toom-Kooli 23, kõnetraat 27-39.

Politsei valitsus, Toompea loss, kõnetraadid 1-06 ja 1-03.

Rohutupalat, Jaani tn. 7, kõnetraat 58.

Majandusministeerium, Toompeal, Rohu tn. 8. kõnetr. 11-94.
ja 10-74.

Põllutööministeerium, Wismari tn. 7, ministeeriumi kantšalei
kõnetraat 2-93.

Teedeministeerium, Toompeal, Rahukohtu tn. 1, kõnetr. 64.

Wälisministeerium, Toom-Rohu tn. 1, kõnetraat 6-25.

Riigikontroll, S. Koosikrantsi tn. 10-a, kõnetraat 3-97.

Posti-telegraafi-tahtid.

Kirjad, mille rasvus kuni 20 grammi, maksavad sisemaale 10 senti, välismaale 20 senti. Iga järgmise 20 grammi või selle osa pealt sisemaale 5 senti, välismaale 12 senti. Kirjade rasvuse ülemmäär on 2 kilogrammi.

Märkus: Sisemaa tahti järele käiwad kirjad ka Lätti ja Leedusse.

Postkaartide saatemaks harilik (ütsiku) kaardi pealt on 5 senti sisemaale ja 12 senti välismaale. Wastusega kaardid sisemaale 10 senti, välismaale 24 senti.

Riispaelaasaadetised (äripaberid, kaubaproowid, trükitooted) iga 50 grammi pealt sisemaale 2 senti, välismaale 4 senti. Alammäär äripaberite eest sisemaale 10 senti, välismaale 20 senti. Alammäär kaubaproowide eest sisemaale 5 senti, välismaale 8 senti.

Tähtsaadetised registreeritakse wastuwõtmisel raamatusse ja antakse joowikorral kwiitung wastu. Tähtsusmaksu wõetakse iga kirja, postkaardi või riispaela pealt pääle harilik (saatemaksu (kaalurah) weel sisemaale 10 senti ja välismaale 20 senti.

Ras Teie teate, et. . .

— Maa, kus ei jallita nõõpnõelu, on Siina. Nõõpnõuela aset täidab seal nõõr.

— Filmitäht Clara Bob on sündinud 8. augustil 1906. a. Brooklynis.

— Kõige kasulikum ostukoht Wiljandimaal on Jaan Jänes'e riide-, pudu-, naha- ja koloniaalkauplus Tarvastu Muftlal.

— Endise Tartu profesjori Barfurti tõenduse järele olla ühel naisel 1600. aastal sündinud seitsmitud.

— Ei miski muu kui ainult kottuhoidmine wiib sinna meid, kus waew on tundmata. Et seda saavutada, on tarvis ainult kõik kaubad järjekindlalt Jaan Jänes'e kauplusest osta.

— Arstirohtudest kopsutiiskuse vastu on iseäranis tuntud kreosoot, mis annab paljudele haigetele paremat jõõguisu ja mõjub ka kõha ja röga peale lahendamalt. Tasutiiskuse vastu on kõige mõjuvamaks rohks see, et kõik kaubad Jaan Jänes'e kauplusest

— Tarvastu Muftlal — osta.

— Siinlased kujutavad kuradit walgena.

Mardipäew.

Rahwalaul.

Tere, tere, eidefene,

Tere, tere, taadifene.

Laske mardid sisse tulla,

Mardi warbad walutawad,

Mardi küüned küilmetawad.

Mart ei tule jõõma pärast,

Mart ei tule jooma pärast,

Mart tuleb tarja õnne pärast

Jänes'e hea kauba pärast.

Jänes'el kaubad kaunimad,

Imehead ja odawad.

Kes ei tule Jänes'e poodi,

Ostab kaubad mujalt kandist,

Matstes seal rasket raha,

Sellel tuleb pankrott majja,

Sellel nisud ohakased,

Raerad on kasteheinakised.

Raera Jaan.

Jaak Jänes'e

RIIDE-, PUDU-, NAHA- JA KO-
LONIAALKAUPLUS

Tarvastu Mustlal

TELEFON Nr. 7

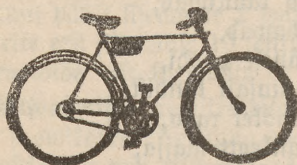
Jalgrattad

(meestele ja naistele) parematest
vabrikutest alati laos.

Kõige kohasemad meie teedele.
Wastupidawad ja kerge sõiduga.
Ilusa, moodsa välimusega.
Ja kõigi nende heade omaduste
peale vaatamata üliodavad.

**Häid jalgrattaid nii
odavalt võib ainult**

minu ärist saada.

Müük ka järel-
maksuga.

JAAN JÄNES'E

RIIDE-, PUDU-, NAHA- JA
KOLONIAALKAUPLUS,
TARWASTU-MUSTLAL -- TELEFON 7.

***G*alenterii ja moe- kaupade osakond.**

Rikkalikus meeldiwas walikus müügil kõige moodsamad

***moe-, pudu-, ilu- ja pesu-
kaubad.***

Koetud willased kampsonid
meestele ja naistele. ***Jakid,
sukad, sokid, kindad,
kaelasidemed, sallid.***

Karusnahad.

Taskurätikud. Käekotid,
Lõim — parem. headuses. Kudumise lõngad, tikkimise lõngad, ilutikanduse niidid.

Kunstiid.

Moodne triikpesu meestele.

Kõik kaubad wõistlemata headuses ja wõistlemata odawa hinnaga.

TARTU PANK

ASUTATUD 1868. A.

Aktsiakapitaal Kr. 600.000.-

Ühendus Londonis:
THE BRITISH OVERSEAS BANK LTD.

TARTU PANGA
TARWASTU AGENTUUR,
Musfla alewis, Müllerson'i majas.

Wõtab raha hoiule, annab lae-
nusid ja toimetab kõiki panga
operatsioone.